

SLOVENIJA, EVROPSKA UNIJA, SVET

Delovanje EU

1. A) c, B) a, C) c, Č) b
2. a) NE – Slovenija je Svetu EU prvič predsedovala leta 2008 (od 1. 1. do 30. 6. 2008).
b) NE – Mandat evropskih poslancev traja pet let.
c) DA
d) NE – Izraz Evropska unija se začne uporabljati leta 1992 z Maastrichtsko pogodbo.

Slovenija – članica EU

1. vseh / 2004 / poslanci / neposredno / petih
2. a) Individualni odgovori.
b) **Evropska zastava je temno modre barve z dvanajstimi zlatimi zvezdami, ki tvorijo krog in s tem ponazarjajo enotnost, solidarnost in sožitje narodov Evrope.**
Število zvezd na zastavi nima nič skupnega s številom držav članic, čeprav je krog simbol enotnosti. Število zvezd je nespremenljivo, ker število 12 predstavlja simbol popolnosti in dovršenosti ter sklepa krog, na primer krog mesecev v letu, krog apostolov, Jakobovih sinov, Heraklejevih del itd.
3. a) Predlog je podalo vseh osem evropskih poslancev iz Slovenije.
b) Slovenski poslanci so podali predlog, ki je bil sprejet s strani Evropskega parlamenta.
c) Individualni odgovori.

Možni odgovori/pojasnila:

Evropski parlament vsako leto podeli nagrado Državljan Evrope. Ta nagrada se podeljuje za posebne dosežke na naslednjih področjih:

- dejavnosti ali dela državljanov, skupin, združenj ali organizacij, ki so izkazali izjemno zavezanost spodbujanju boljšega vzajemnega razumevanja in tesnejšega povezovanja med državljani držav članic ali omogočanju čezmejnega ali mednarodnega sodelovanja v Evropski uniji. To bi lahko zajemalo tudi dejavnosti ali dela državljanov, ki so dejavni v dolgoročnem čezmejnem ali medkulturnem sodelovanju, s katerim prispevajo h krepitvi evropskega duha.
- Vsakodnevne dejavnosti, ki so konkreten izraz vrednot iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.

Kandidate lahko predlagajo le poslanci Evropskega parlamenta – vsak poslanec lahko vsako leto predloži po eno kandidaturo.

Evropski parlament nagrado državljan Evrope podeljuje od leta 2008. Vsako leto jo prejeme do 50 dobitnikov iz celotne Evrope.

4. a) Nemčijo
b) Iz drugih držav EU (npr. iz Poljske, Češke, Italije, Romunije) in držav izven EU, npr. iz Rusije, Turčije, begunci iz Sirije in Afganistana ter držav srednje Azije.

c) Selitve iz Avstrije, Češke in Poljske v Nemčijo, iz Italije v Nemčijo, iz Portugalske in Španije v Francijo, iz Irske in Poljske v Veliko Britanijo, iz Romunije v Italijo in Španijo, iz Velike Britanije v Španijo itd.

5. Individualni odgovori.

6.

Državljan EU lahko prebiva, študira in se zaposli v vseh državah članicah EU.

Pri uporabi mobilnega telefona ni treba plačati dodatnih stroškov gostovanja v katerikoli državi EU.

Pravica do zdravstvene oskrbe in zdravljenja v javnih ustanovah v vseh državah EU

Pravica do popolnih in jasnih informacij o izdelkih in storitvah. Osebe varuje pri spletnih nakupih in zagotavlja varnost kupljenih izdelkov in njihovo vračilo.

Illustration 1: A female student in a graduation cap and gown, holding a bag.

Illustration 2: A man with a cast on his leg, using crutches.

Illustration 3: A man with a beard sitting at a desk using a laptop.

Illustration 4: A woman with red curly hair holding a smartphone.

Še ena pravica – možni različni odgovor, npr.:

- Vsak državljan EU ima pravico, da se v državi EU, kjer prebiva, udeleži volitev oziroma kandidira na lokalnih volitvah in volitvah v Evropski parlament **pod enakimi pogoji kot državljani te države.**

- Pravico naslavljati peticije na Evropski parlament in obrniti se na evropskega varuha človekovih pravic kot tudi na institucije in posvetovalne organe Unije, v katerem koli jeziku Pogodb in prejeti odgovor v istem jeziku.

Slovenija - članica mednarodnih organizacij

1. Mi, ljudstva združenih narodov, ki smo odločeni:

- da obvarujemo bodoče rodove pred strahotami vojne, ki je dvakrat v življenju našega rodu prizadejala človeštvu nepopisno trpljenje,
- da znova potrdimo vero v temeljne človekove pravice, v dostojanstvo in vrednost človeške osebnosti, v enakopravnost moških in žensk, kakor tudi v enakopravnost narodov, velikih in malih;/.../
- da pripomoremo k socialnemu napredku in k boljšim življenjskim pogojem v večji svobodi.

2.

ORGANI	NALOGA
GENERALNA SKUPŠČINA v angl. General Assembly	Najpomembnejši posvetovalni organ OZN , sestavljajo ga predstavniki vseh držav članic. Razpravlja in sklepa o mednarodnih zadevah , ki so opredeljene v ustanovni listini.
SEKRETARIAT	Izvaja vsakodnevna opravila OZN , zagotavlja podporo glavnim organom OZN ter upravlja programe in politike , ki so jih ti ustanovili ali so se zanje odločili.
VARNOSTNI SVET v angl. Security Council	Glavna odgovornost je ohranjanje mednarodnega miru in varnosti . Sestavlja ga pet stalnih in deset nestalnih članic. Stalne članice so ZDA, Velika Britanija, Ruska federacija, LR Kitajska in Francija. Imajo pravico veta, kar pomeni, da lahko posamezna država prepreči izglasovanje sklepa Varnostnega sveta.
EKONOMSKOSOCIALNI SVET v angl. Economic and Social Council – ECOSOC	Je osrednji organ OZN za usklajevanje ekonomskih, socialnih in drugih področij , s katerimi se ukvarja OZN in njene specializirane agencije.
MEDDRŽAVNO SODIŠČE v angl. International Court of Justice – ICJ	Je glavni sodni organ OZN. Rešuje pravne spore med državami in izdaja posvetovalna mnenja organom OZN in njenim specializiranim agencijam.
SKRBNIŠKI SVET v angl. Trusteeship Council	Ustanovljen je bil leta 1945, da bi zagotavljal mednarodni nadzor nad enajstimi skrbniškimi ozemlji . Zagotovil je, da so se ta ozemlja pripravila na samoupravo ali neodvisnost, ki so jo dosegla do leta 1994. Njegovo delo se je tako končalo.

3. OZN vsaka štiri leta v okviru Sveta za človekove pravice pregleda poročilo o zagotavljanju človekovih pravic vseh držav članic organizacije.

4. Individualni odgovori.

5. a) Raziskava se imenuje PISA.

b) Primerjava šolskih sistemov med državami po svetu in preverjanje različnih pismenosti (bralne, matematične, naravoslovne).

c) Individualni odgovori (npr.: izboljšanje dosežkov, šolskega sistema, posvetovanje o možnih izboljšavah itd.).

6.

a) 29. 3. 2004

b) Referendum je potekal 23. 3. 2003. Sočasno je potekal tudi referendum o vstopu Slovenije v Evropsko unijo.

c) Da je NATO vojaška zveza pomeni, da zagotavlja svobodo in varnost njenih članic. Zveza NATO promovira demokratične vrednote in omogoča članicam posvetovanje in sodelovanje glede zadev, ki so povezane z obrambo in varnostjo, s čimer se rešujejo težave, gradi zaupanje in, dolgoročno, preprečujejo konflikti. Zveza NATO je zavezana k mirnemu razreševanju sporov. Če težav ni mogoče rešiti po diplomatski poti, potem vojaške sile prevzamejo operacije kriznega upravljanja.

č) Individualni odgovori (npr. misija v Afganistanu, misija na Kosovu, misija varovanja Sredozemskega morja ...)

7.

OZN	OECD	NATO
Organizacija združenih narodov	Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj	Organizacija Severnoatlantske pogodbe
193	36	29
• Ohranjati mednarodni mir in varnost, • spodbujati prijateljske odnose med narodi, • zavzemati se za mednarodno sodelovanje z namenom izboljšanja kakovosti življenja revnih in ljudi v nerazvitih okoljih, odpraviti lakoto, bolezni in nepismenost ter spodbujati spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin za vse ljudi, • delovati kot središče, ki usklajuje prizadevanja narodov za doseganje skupnih ciljev.	Prizadeva si za oblikovanje politik, usmerjenih v doseganje gospodarske in družbene blaginje. Spodbuja učinkovito uporabo ekonomskih virov, raziskave in poklicno usposabljanje, finančno stabilnost in politike, ki zagotavljajo vzdržno in vse vključujočo gospodarsko rast. V tem okviru OECD podpira globalno odprtost trgovine in prost pretok kapitala.	Zagotoviti svobodo in varnost svojih držav članic s političnimi in vojaškimi sredstvi.
22. 5. 1992	21. 7. 2010	29. 3. 2004

UTRJUJEMO ZNANJE

1.

Vstop Slovenije v EU – 2004

Osamosvojitve Slovenije – 1991

Slovenija sprejme evro za svojo uradno valuto – 2007

Slovenija postane članica OECD – 2010

Slovenija postane članica zveze Nato – 2004

Slovenija postane članica OZN – 1992

Slovenija predseduje Svetu EU – 2008

Slovenija vstopi v schengensko območje – 2007

Prve volitve slovenskih poslancev v evropski parlament – 2004

2. Križanka

						2.			
					4.	K			
		6.			S	O			
		B			C	M		5.	
		R			H	I		S	
	1.	U	N		E	S	C	O	
		S			N	A		D	
		E			G	R		I	
		L			E			Š	
		J			N			Č	
					S			E	
					K				
2.	R	A	Z	V	O	J			

3. Slike

Stavba slovenskega parlamenta

Stavba Evropske centralne banke

Zastava organizacije Nato

Zastava EU

Evropski parlament v Bruslju

Sedež OZN v New Yorku